

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA SOCIJALNU MEDICINU
Zagreb, Rockefellerova 7.

IZVJEŠĆE

O ZAŠTITI ZDRAVLJA DJECE U OKVIRU DJELATNOSTI PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U 2006. GODINI

Autor

Prim. mr. sc. Urelija Rodin

Suradnici

Dubravka Belić, viši statističar

Zagreb, rujan 2007. godine

IZVJEŠĆE O ZAŠTITI ZDRAVLJA DJECE U OKVIRU DJELATNOSTI PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U 2006. GODINI

Zdravstvena zaštita djece dojenčadi i male djece provodi se kroz dvije djelatnosti primarne zdravstvene zaštite – djelatnosti za zaštitu zdravlja djece i općoj/obiteljskoj medicini, prema slobodnom odabiru liječnika od strane osiguranika, u ovom slučaju roditelja.

U djelatnosti zdravstvene zaštite djece skrb o djeci provodi 260 tima od kojih je 252 specijalista pedijatar, 6 doktora medicine, 1 specijalist opće/obiteljske medicine i 1 specijalist školske medicine. Zaštita se provodi za 354.800 osiguranika od kojih su 226.666 (63,9%) djeca predškolske dobi te oko 36,1% djeca školske dobi. Za 81,4% djece predškolske dobi zaštita se provodi u ovoj djelatnosti, a ostala djeca predškolske dobi (18,6%), najčešće na ruralnim područjima i otocima, su u skrbi djelatnosti opće/obiteljske medicine (slike 1. i 2.). Prema broju timova i osiguranika u djelatnosti, u prosjeku jedan tim skrbi za 1.364 osiguranika.

U djelatnosti je zabilježeno 2.599.411 posjeta u ordinacijama (prosječno 9.998 po timu). Od ukupnih posjeta u ordinacijama 80,1% se odnosi na preglede (2.082.147 pregleda), te je prosječno 8.008 pregleda po doktoru. Uz preglede registrirano je 462.312 upućivanja na specijalističke preglede (1% više nego u 2005. godini, odnosno za skoro svaki 5. pregled je bilo potrebno dodatno specijalističko mišljenje).

Prema izvješću o pobolu registrirano je 1.004.357 bolesti i stanja u dobi do 7. godine (u 2005. je registrirano 992.855). Najzastupljenije su bolesti dišnog sustava (51,2% u 2005. godini; 53,6% u 2005. godini), slijede zarazne i parazitarne (8,9% u 2005. godini; 8,8% u 2005. godini), bolesti uha (6,3% u 2006. godini; 6,1% u 2005. godini), bolesti kože i potkožnog tkiva (5,5 u 2006. godini; 5,2% u 2005. godini) te ostali simptomi, znakovi klinički i laboratorijski nalazi (3,6% u 2006. godini). Redoslijed vodećih uzroka pobola je isti i u školskoj dobi.

Osnovu preventivne zaštite dojenčadi i male djece čine individualni sistematski i kontrolni pregledi, pregledi prije cijepljenja te savjetovanja roditelja vezana uz njegu i prehranu djeteta. Standardni broj preventivnih pregleda predviđenih Programom mjera je 5 pregleda po dojenčetu i 2 pregleda po malom djetetu, uz provođenje cijepljenja propisanih Programom obveznih cijepljenja. Najveći broj (i udio) preventivnih posjeta odnosi se na sistematske i kontrolne preglede.

U djelatnostima primarne zdravstvene zaštite 2006. godine zabilježeno je 499.803 preventivnih posjeta djece u dobi do sedam godina od kojih je 240.572 preventivnih posjeta dojenčadi ili 5,05 posjeta po dojenčetu i 259.231 preventivnih posjeta djece 1-6 godina odnosno 1,14 posjet po malom djetetu.

Između dvije djelatnosti primarne zdravstvene zaštite – opće/obiteljske medicine i djelatnosti za zaštitu zdravlja dojenčadi i male djece postoje određene razlike u provođenju preventive u dojenačkoj dobi.

U djelatnosti za zaštitu zdravlja dojenčadi i male djece prosječno je bilo 5,24 preventivnih posjeta po dojenčetu (210.096 preventivnih posjeta / 40.084 dojenčadi u skrbi). U općoj/obiteljskoj medicini bilo je 4,04 preventivnih posjeta po dojenčetu (30.476 preventivnih posjeta / 7.548 dojenčadi).

Nema značajnijih razlika u prosječnom broju preventivnih posjeta po malom djetetu koje su u obje djelatnosti niže od standarda određenog Programom mjera zdravstvene zaštite. U djelatnosti za zaštitu zdravlja djece prosječno je bilo 1,14 preventivna posjeta po malom djetetu, a u općoj/obiteljskoj medicini 1,15.

U djelatnosti za zaštitu zdravlja dojenčadi i male djece od ukupnih 210.096 preventivnih posjeta dojenčadi 197.764 (94,1%) odnosi se na preventivne preglede (sistematske i/ili

preglede prije cijepljenja) i 12.332 (5,9%) zbog savjetovanja. Od 212.090 preventivnih posjeta male djece je 190.952 preventivnih pregleda (90,03%), a 21.138 savjetovanja (9,97%).

U općoj/obiteljskoj medicini od ukupnih preventivnih posjeta (30.476) dojenčadi se 28.202 (92,53%) odnosi na preventivne preglede (sistematske i/ili preglede prije cijepljenja) i 2.274 (7,47%) zbog savjetovanja. Od 47.141 preventivnih posjeta male djece je 42.061 (89,2%) preventivnih pregleda, a 5.080 savjetovanja (10,8%).

U sistematski pregledane dojenčadi utvrđena je pothranjenost u 1,7% slučajeva, a preuhranjenost u 3% slučajeva. Za 57,4% dojenčadi u dobi 0-2 mjeseca je zabilježeno da su hranjena isključivo majčinim mlijekom (55,3% u 2005. godini), 21,5% (22,4% u 2005. godini) je dojeno uz nadomjestke za majčino mlijeko, 16,1% je na umjetnoj prehrani (16,4% u 2005. godini), a za 5% nije poznat podatak o načinu prehrane. Poslije prva tri mjeseca života udio dojenčadi hranjene isključivo majčinim mlijekom pada na 37,6% u skupini dojenčadi do 6. mjeseca života i na 17,2% u dobi 6-11 mjeseci te, uz dohranu, raste uporaba nadomjestaka za majčino mlijeko. U 65,6% sistematski pregledane dojenčadi zabilježeno je provođenje profilakse rahitisa (70% u 2005. godini), u 11,3% profilaksa anemije (11,1%, u 2005. godini), a znakovi rahitisa utvrđeni su u 0,5% dojenčadi (u 0,3% u 2005.). Među utvrđenim poremećajima razvoja pri sistematskim pregledima dojenčadi najčešće je registriran usporen psihomotorni razvoj u 2,5% pregledanih (2,3% u 2005.). Ostali razvojni poremećaji poput prirođenog iščašenja kuka (0,5%) ili prirođenih srčanih grešaka (0,4%) su zabilježeni u udjelu ispod 1%. U sistematskim pregledima male djece zabilježena je pothranjenost u 1,7% (u 2005. godini u 2,2% pregleda), preuhranjenost u 2,6% pregledanih (u 2005. godini u 2,2%), a od patoloških stanja utvrđenih u sistematskim pregledima najčešći su kariozni zubi (9,8%, dok je u 2005. godini bilo 11,1%), zatim dislalija 3,1% (u 2005. godini 3,0%), fimoza 2% (u 2005 2,1%) mišićno-koštane deformacije udova 1,7% (u 2005. godini 2,2%), strabizam 1,5% (u 2005. godini 1,7%) te refrakcijske anomalije 1,3% (u 2005. godini 1,4%).

Prema izvješćima iz službi za zaštitu zdravlja djece možemo zaključiti da je unutar ove djelatnosti na razini države održan standard preventivnih posjeta dojenčadi, ali ne i male djece.

U općoj/obiteljskoj medicini je prosjek preventivnih posjeta manji i po dojenčetu i po malom djetetu u odnosu na broj posjeta utvrđenih Programom mjera.

U obje djelatnosti na razini pojedinih županija nailazimo na širok raspon obavljenih pregleda po dojenčetu i malom djetetu što pokazuje na nedovoljno provođenje preventivne skrbi u nekim županijama ili na nedovoljno precizno izvještavanje o provedenom radu.

